

der i dag kommer ind på markedet – heldigvis minus ny biomasseenergi og minus havvindmøller – blokerer stadig for, hvad der kan handles frit. Det kunne godt omlægges, så hele ens el-køb blev foretaget på det frie marked med et efterfølgende pristillæg, som kompenserede den prioriterede produktion. Dette ville give nogle handelsmæssige og markedsmæssige fordele, indtil almindelige prisstigninger på elmarkedet udlignede prisforskellen mellem markeds-el og prioriteret garantipris.

Den femte tekniske ting i elforliget, jeg vil bringe op, er: For at opbygge en reel markedsprismodel for el over grænserne er det efterhånden ved at være bydende nødvendigt, at vi og vore nabolande aftaler et passende, tilgængeligt effektniveau for udveksling af strøm, så kunstige blokeringer, der forhøjer elprisen undgås. Dette burde være et højt prioriteret emne, når energiministeren mødes med sine kolleger i vore nabolande, og i den forbindelse kunne jeg godt tænke mig at spørge, hvordan det i øvrigt går med afvikling af 2-øre-toldsatsen mellem Sverige og Danmark.

En sjette tekniske ting, jeg vil bringe op, er kraftværkspakke, åbningsbalance, skattepligtig indtægtsramme, benchmark og meget andet, der er blevet nye begreber som følge af elreformen. Her har især åbningsbalancen forårsaget oprør blandt de oprindelige ejere. Pludselig er der kommet milliarder op på overfladen, som de oprindelige ejere ifølge elforsyningsloven ikke kan disponere over, og som de ikke ønsker at dele med elforbrugerne. Problemstillingen er jo ikke ny og er ikke nyt stof for forligspartierne, men på den anden side vil jeg sige, at den løser sikkert ikke sig selv. Mig bekendt bliver der i øjeblikket forberedt to grundlovssager, og det ser rent teknisk ikke særlig smukt ud.

Da vi jo reelt befinder os i en valgkamp, kunne vi selvfølgelig bare læne os tilbage og sige, at det er regeringens problem, og det er dårlig teknik, osv. Men lad mig være konstruktiv og sige, at en klar forudsætning for elreformen bl.a. var, at vi ikke ville ekspropriere hverken ejerskab eller ejendomsret; så vidt, så godt. Men vi har eksproprieret ejernes dispositionsret over nogle aktiver, og vi er nødt til at finde en løsning og bl.a. finde ud af, hvad det skal kaldes: genvundne afskrivninger, kapitalvindingskat, arveafgifter – i øvrigt alt sammen forfærdelige begreber for en selvstændig erhvervsdrivende, men dog gældende lov – og hvordan vi i øvrigt kan løse problematikken. Vi vil gerne tages med på råd.

Den syvende tekniske ting, jeg vil bringe op, er de gode historier, vi ser i dagspressen om, at strøm, der koster danskerne 60 øre pr. kWh, bliver solgt til den nordiske elbørs for 7 øre eller mindre. Man må spørge – og det spørger læserne jo om – hvor mange molboagtige tilskud vi efterhånden skal finde os i. Jeg ved godt, at det er et balanceproblem, men jeg mener, vi skal være mere smidige i vores energipolitik. Vi bliver nødt til at reformulere nutidens – og jeg regner nutiden for at begynde ca. 1985 – syn på tabuemet elvarme. Nu, da gassen har erobret Danmark, er der faktisk plads til en intelligent anvendelse af overskudsstrøm, f.eks. efter dyppekogerprincippet i decentrale kraftvarmeanlæg med tilstedende akkumuleringsstanke. Jeg mener også, at jagten på elopvarmede boliger i område 4 kan indstilles og afblæses, og at man med vore dages teknik som afbrydelighed og anden god teknik godt kan give en passende rabat ved brug af overskudsstrøm på bestemte tidspunkter af døgnet.

Den ottende tekniske del, jeg er faldet over, og som vi jo stadig ikke har set noget konkret om, er de såkaldte VE-beviser, som blev aftalt i elreformen. De skal være på plads inden den 1. januar 2003, og jeg skal stærkt opfordre ministeren til på Danmarks vegne at få dette marked tydeliggjort i det nye VE-rammedirektiv og derigennem få et større europæisk marked op at stå, så VE-beviserne kan handles over grænserne inden for EU og for den sags skyld også uden for EU. Vi kan allerede nu se, at vi også på dette felt skal gå en hel masse skrækeligt igennem, før markedet forstås, hvad VE-beviser er for noget, men jeg er enig i og fastholder – og håber også, at de øvrige forligspartier gør det – at VE-markedet og denne måde at udbyde vedvarende energi på er det eneste visionære i den del af energipolitikken.

Det var et par tekniske emner, som efterhånden er dukket op i forbindelse med vores elreform, og som jeg mener at forligspartierne er nødt til at sætte sig ned og tage nogle nye drøftelser om.

Dermed er jeg kommet til min afslutning. Jeg observerer med stigende bekymring, at energipolitikken udviklede sammensætning og de teknikker, vi bruger, ikke appellerer stærkt til menigmand og, hvad der er endnu værre, ikke særlig meget til journalisterne. Selv om pressen i dag beskæftiger sig meget mere med energipolitik, end den har gjort tidligere, er det ikke noget flot billede, der efterlades til den almindelige læ-